
Istungidokument

A8-0387/2017

30.11.2017

RAPORT

petitsioonikomisjoni 2016. aasta arutelude kohta (kodukorra artikli 216 lõige 7)
(2017/2222(INI))

Petitsioonikomisjon

Raportöör: Notis Marias

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	14
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	24
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	25

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

petitsioonikomisjoni 2016. aasta arutelude kohta (kodukorra artikli 216 lõige 7)

(2017/2222(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone petsioonikomisjoni arutelude tulemuste kohta,
  - võttes arvesse Euroopa Ombudsmani 2016. aasta aruannet,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 10 ja 11,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 24 ja 227,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 228,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 44, milles käsitletakse õigust pöörduda petsiooniga Euroopa Parlamendi poole,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu sätteid, milles käsitletakse rikkumismenetlust, eelkõige selle artikleid 258 ja 260,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52 ja artikli 216 lõiget 7,
  - võttes arvesse petsioonikomisjoni raportit (A8-0387/2017),
- A. arvestades, et 2016. aastal esitati 1569 petsiooni (2015. aastal aga 1431), millest 1110 (70,8 %) tunnistati vastuvõetavaks;
- B. arvestades, et 2016. aastal toetas ühte või mitut petsiooni 6132 Euroopa Parlamendi petsioonide veebiportaali kasutajat võrreldes 902 kasutajaga 2015. aastal, ning arvestades, et toetuste arv petsioonide ja kasutajate kohta oli 2016. aastal 18 810 võrreldes 1329ga 2015. aastal;
- C. arvestades, et esitatud petsioonide arv on ELi kogurahvastikuga võrreldes mõõdukas; arvestades, et see arv näitab, et teatav osa ELi kodanikest on petsiooniõigusest teadlik ja kasutab seda ning soovib petsioonimenetluse kaudu juhtida ELi institutsioonide tähelepanu neile muret tekitavatele küsimustele, mis kuuluvad ELi pädevusalasse; arvestades siiski, et Euroopa Parlamendile petsiooni esitamise õiguse alase teadlikkuse tõstmiseks ja selle edendamiseks tuleb teha suuremaid jõupingutusi;
- D. arvestades, et õigus pöörduda petsiooniga Euroopa Parlamendi poole annab ELi kodanikele ja elanikele võimaluse esitada ametlik taotlus otse oma esindajatele ning seetõttu tuleks seda õigust asjakohaselt kaitsta ja edendada; arvestades, et see õigus on hädavajalik, et tagada ELi kodanike ja elanike aktiivne osalemine Euroopa Liidu tegevusvaldkondades;

- E. arvestades, et Euroopa Parlament on juba kaua olnud rahvusvahelisel tasandil petitsioonimenetluse arendamisel esirinnas ning siiani on tal Euroopa kõige avatum ja läbipaistvam süsteem, mis võimaldab eelkõige petitsioonide esitajad täielikult tema tegevusse kaasata;
- F. arvestades, et petitsioonikomisjoni roll Euroopa kodanike mõjuvõimu suurendamisel kuulub põhiomaduste hulka, mis aitavad tugevdada Euroopa Parlamendi kuvandit ja autoriteeti valijaskonna silmis, võimaldades institutsioonil nõuda vastutust viisi eest, kuidas liikmesriigid ja muud ELi institutsioonid rakendavad ELi õigust, ning seda paremini kontrollida;
- G. arvestades, et aktiivne osalemine on võimalik üksnes kõigi ELi institutsioonide demokraatliku ja läbipaistva protsessi alusel, mis võimaldab Euroopa Parlamendil ja petitsioonikomisjonil muuta oma töö kodanikusõbralikuks ja otstarbekaks;
- H. arvestades, et need, kes esitavad ja toetavad petitsioone, on kaasatud kodanikud, kes omakorda ootavad ELi institutsioonidelt lisaväärtuse andmist oma murede lahendamisse; arvestades, et petitsioonide alusel piisavate meetmete võtmata jätmine põhjustab tõenäoliselt frustratsiooni ja seega rahulolematust liiduga;
- I. arvestades, et on täheldatud, et kodanikud pöörduvad petitsioonikomisjoni poole sageli viimase abinõuna, kui muud piirkondliku ja riikliku tasandi organid ja institutsioonid ei suuda nende mureküsimusi lahendada;
- J. arvestades, et petitsioonid võimaldavad Euroopa Parlamendil kuulda võtta ja aidata lahendada kodanikke mõjutavaid probleeme, ning arvestades, et kõnealuste petitsioonide kaudu tuleks hinnata ELi õigusaktide mõju ELis elavate inimeste igapäevaelule;
- K. arvestades, et petitsioonid on kasulikud teabeallikad muu hulgas ELi õiguse rikkumiste ning ELi õiguse puuduste ja vastuolude tuvastamisel eesmärgiga tagada kõigi kodanike põhiõiguste täielik kaitse;
- L. arvestades, et petitsioonid pakuvad ka teistele parlamendikomisjonidele väga mitmesugust olulist teavet eri kasutusvaldkondades, muu hulgas seoses nende seadusandliku tegevusega; arvestades, et petitsiooni esitamise põhiõiguse tagamise eest petitsioonide asjakohase käsitlemise abil vastutab Euroopa Parlament tervikuna;
- M. arvestades, et iga petitsiooni tuleks hoolikalt hinnata ja käsitleda, ning arvestades, et igal petitsiooni esitajal on õigus saada petitsioonikomisjonilt vastus, milles käsitletakse tõstatud küsimusi täies ulatuses ja täielikus kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41 sätestatud õigusega heale haldusele;
- N. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 227 ja Euroopa Parlamendi kodukorra artiklis 215 sätestatud petitsioonide lubatavuse kriteeriumide kohaselt peavad petitsioonid vastama formaalsetele lubatavuse tingimustele, see tähendab, et petitsiooni esitajat, kes on ELi kodanik või elanik, peab puudutama küsimus, mis kuulub Euroopa Liidu tegevusvaldkonda; arvestades, et 459 petitsiooni tunnistati vastuvõetamatuks, sest need ei vasta formaalsetele tingimustele;

- O. arvestades, et petitsioonikomisjoni tõhusa töö tagamiseks tuleks põhjendamatute või vastuvõetamatute petitsioonide käsitlemine kiiresti lõpetada ja esitada petitsiooni esitajale põhjendus, et mitte põhjustada petitsioonikomisjonile liigset töökoormust; arvestades, et petitsioonide käsitlemise haldusmenetlus peaks alati põhinema petitsiooni esitajate parimatel huvidel;
- P. arvestades, et petitsioonimenetluse eriline koostoimel põhinev olemus ja kodanike keskse tähtsusega roll selles muudavad iga juhtumi ainulaadseks ja välistavad eelnevalt kindlaks määratud tähtaja; arvestades, et niisugused menetlused nõuavad haldusülesannete täitjatelt erilist paindlikkust ja suhtekorralduslaseid oskuseid;
- Q. arvestades, et märkimisväärset arvul petitsioone arutatakse avalikult petitsioonikomisjoni koosolekutel; arvestades, et petitsiooni esitajatel on õigus tutvustada oma petitsioone ja sageli ka osaleda täies ulatuses nende arutamisel, aidates seeläbi aktiivselt kaasa petitsioonikomisjoni tööle; arvestades, et 2016. aastal viibis petitsioonikomisjoni arutelude ajal kohal 201 petitsiooni esitajat ning nendes osales aktiivselt, st võttes ka sõna, 61 petitsiooni esitajat;
- R. arvestades, et teave, mille esitavad kodanikud petitsioonides ja petitsioonikomisjoni koosolekute ajal ning mida täiendab Euroopa Komisjoni, liikmesriikide või teiste organite antud oskusteave, on petitsioonikomisjoni töös väga oluline;
- S. arvestades, et 2016. aastal tunti petitsioonides peamiselt muret siseturu küsimuste (eelkõige teenuste osutamine ja inimeste vaba liikumine), põhiõiguste (eriti lapse õigused ja puudega inimeste õigused), sotsiaalküsimuste (töötingimused), keskkonnaküsimuste (jäätmekäitlus, saaste ja keskkonnakaitse) ning Brexiti eriküsimuse pärast (omandatud õiguste kaotamine ja referendumid volitused);
- T. arvestades, et 2014. aasta lõpus loodud Euroopa Parlamendi petitsioonide veebiportaal toimib; arvestades, et veebiportaali kaudu esitati 2016. aastal 1067 petitsiooni (68 % esitatud petitsioonidest) võrreldes 992 petitsiooniga 2015. aastal; arvestades, et tehtud on tehnilisi parandusi, sh otsingufunktsiooni täiustamine, millest on kasu nii kasutajatele kui ka portaali administraatoritele; arvestades, et petitsioonide kokkuvõtted laetakse üles veidi pärast nende vastuvõtmist; arvestades, et muudetud on konfidentsiaalsuse seadistusi ja isikuandmete kaitse avaldusi ning lisatud on korduma kippuvate küsimuste (KKK) rubriik; arvestades, et 2015. ja 2016. aastal esitatud petitsioonide kokkuvõtted laeti üles uue migratsioonivahendi abil; arvestades, et otsingumootoreid on optimeeritud; arvestades, et edukalt on tegeletud kasutajate arvukate individuaalsete abipäringutega; arvestades, et väljatöötamisel on projekti edasised etapid, mis võimaldavad selliseid funktsioone nagu automaatne elektrooniline teavitamine iga asjakohase petitsiooni lisamisest petitsioonikomisjoni päevakorda koos selle tulevase veebiedastuse lingiga ning asjakohaste aruteludega seotud protokollide ja videote hilisemast üleslaadimisest, millest saavad kasu nii petitsiooni esitajad kui ka asjaomased toetajad;
- U. arvestades, et Euroopa kodanikualgatus on oluline vahend, millega suurendada kodanike osalemist ELi poliitiliste otsuste tegemises ning mida tuleks täielikult ära kasutada, et suurendada kodanike usaldust ELi institutsioonide vastu ning aidata kaasa tõelise ja kaasava Euroopa Liidu loomisele; arvestades, et seadusandlik ettepanek, mille esitas Euroopa Komisjon 13. septembril 2017. aastal eesmärgiga vaadata läbi kehtiv määrus

(EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (COM(2017)0482), kujutab endast väga vajaliku läbivaatamismenetluse alustamist, et muuta see vahend ELi kodanike jaoks juurdepääsetavamaks ja kasulikumaks;

- V. arvestades, et kavandatud oli korraldada neli Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 216a kohast teabekogumiskülastust; arvestades, et teabekogumiskülastused kujutavad endast petitsioonikomisjoni keskse tähtsusega vahendit, mis annab ainulaadse võimaluse koguda keeruliste küsimuste kohta teavet eri sidusrühmadelt ning aidata samal ajal muuta Euroopa Parlamendi töö Euroopa eri nurkadest pärit kodanikele tõeliselt nähtavaks; arvestades, et ellu viidi kaks teabekogumiskülastust, üks Hispaaniasse pärast seda, kui ELi kodanikud olid esitanud mitu petitsiooni veepoliitika raamdirektiivi võimalike rikkumiste kohta, ning üks Slovakkiasse seoses ELi struktuurifondide kasutamisega puuetega inimeste pikaajalise hoolekande keskustes; arvestades, et ülejäänud kaks kavandatud teabekogumiskülastust (üks Iirimaa ja teine Itaaliasse) tühistati;
- W. arvestades, et petitsioonikomisjon vastutab ka suhtlemise eest Euroopa Ombudsmani bürooga, kelle ülesanne on uurida ELi kodanike kaebusi võimaliku haldusomavoli kohta ELi institutsioonides ja organites;
- X. arvestades, et Euroopa ombudsman Emily O'Reilly tutvustas oma 2015. aasta aruannet petitsioonikomisjoni 20. juuni 2016. aasta koosolekul, ning arvestades, et petitsioonikomisjoni iga-aastane raport põhineb omakorda osaliselt Euroopa Ombudsmani aastaaruandel;
- Y. arvestades, et petitsioonikomisjon kuulub liikmena Euroopa ombudsmanide võrgustikku, mille liikmed on ka Euroopa Ombudsman, riiklikud ja piirkondlikud ombudsmanid ning liikmesriikide, kandidaatriikide ja teiste Euroopa Majanduspiirkonna riikide sarnased organid ning mille eesmärk on edendada ELi õiguse ja poliitikaga seotud teabe vahetust ning jagada parimaid tavasid;
- Z. arvestades, et 147 esitatud petitsiooni (millest 120 esitati 2016. aastal) puudutavad mitmesuguseid küsimusi – peamiselt kodanike õiguste kaitset –, mis tõstatati seoses Ühendkuningriigi referendumiga Euroopa Liidust lahkumise kohta;
- AA. arvestades, et petitsioonikomisjoni 2016. aasta jaanuaris vastu võetud ja sellest ajast alates rakendatud suuniste abil on petitsioonikomisjoni töö ja petitsioonide menetlemine muutunud selgemaks ja struktureeritumaks;
- AB. arvestades, et Euroopa Parlamendi kodukorra põhjalikult läbi vaadatud versioon (mis võeti vastu 2016. aasta detsembri täiskogu istungil) sisaldab ka petitsioonimenetluse muudatusi ja täpsustusi;
- AC. arvestades, et üksnes formaalne lähenemine petitsioonide käsitlemisele seoses keskkonnamõju hindamisega seab ohtu ELi keskkonnavalaste õigusaktide nõuetekohase rakendamise liikmesriikides ja usalduse Euroopa Komisjoni vastu, kes peaks tegema tõhusat järelevalvet kodanike põhiõiguste täieliku kaitse tagamiseks;

1. rõhutab petitsioonikomisjoni tähtsat rolli kontaktpunktina, kellele ELi kodanikud ja elanikud saavad esitada oma kaebusi ELi õiguse rikkumiste ja kohaldamise puudujääkide kohta liikmesriikides ning ELi õigusaktides esinevate lünkade ja vastuolude kohta; rõhutab vajadust tagada täiel määral, et institutsioonid tegelevad esitatud küsimustega kiiresti ning ammendaval, erapooletul ja õiglasel viisil;
2. tunnistab, et petitsioonid annavad otsesest allikast olulist teavet mitte ainult ELi õiguse kohaldamisel esinevate rikkumiste ja puuduste kohta liikmesriikides, vaid ka võimalike lünkade kohta ELi õigusaktides ning kodanike soovitude kohta uute võimalike õigusaktide vastuvõtmiseks või kehtivate õigusaktide võimalikuks täiustamiseks;
3. kinnitab, et petitsioonide tulemuslik käsitlemine paneb proovile nii Euroopa Komisjoni kui ka Euroopa Parlamendi suutlikkuse õigusaktide ülevõtmise ja ebaõige kohaldamisega seotud probleemidele reageerida ja neid lahendada ning kokkuvõttes ka suurendab seda suutlikkust; märgib, et Euroopa Komisjon peab ELi õiguse rakendamist esmatähtsaks, et kodanikud saaksid sellest kasu oma igapäevaelus;
4. nõuab petitsioonide esitajate ja nende toetajate seisundi ja õiguste selget eristamist kooskõlas läbipaistvuspõhimõtetega;
5. peab jätkuvalt konkreetseks kohustuseks tagada, et vastuvõetamatute või põhjendamatute petitsioonide korral ei viivitataks ebaproportsionaalselt kaua nende vastuvõetamatuks tunnistamise või käsitlemise lõpetamisega; rõhutab sellega seoses nõuet, mille kohaselt tuleb petitsiooni esitajale petitsiooni vastuvõetamatust või käsitlemise lõpetamist põhjendamatuse tõttu hoolikalt põhjendada;
6. tunnistab ELi õiguse tulemusliku kohaldamise mõju ELi institutsioonide usaldusväärse suurendamisele; tuletab meelde, et Lissaboni lepingus sätestatud petitsiooniõigus on Euroopa kodakondsuse oluline element ning tõeline lakmusest ELi õiguse kohaldamise jälgimiseks ja võimalike lünkade leidmiseks; kutsub petitsioonikomisjoni üles korraldama riigi tasandil samu ülesandeid täitvate organitega korrapäraseid koosolekuid oluliste petitsioonide teemal, et suurendada teadlikkust Euroopa kodanike muredest ELis ja liikmesriikides ning tugevdada veelgi nende õigusi parema Euroopa õigusloome ja õiguse rakendamise abil; nõuab seetõttu kõikidelt riigi ja Euroopa tasandil petitsioonide käsitlemisel ja lahendamisel kaasatud asutustelt esmatähtsa küsimusena sellealaste ulatuslike kohustuste võtmist;
7. tuletab Euroopa Komisjonile meelde, et petitsioonid annavad ainulaadse võimaluse osutada olukordadele, kus ELi õigust ei austata, ja uurida neid, kasutades selleks Euroopa Parlamendi poliitilise kontrolli abi; tuletab Euroopa Komisjonile meelde, et petitsioonikomisjoni esitatud abitaotlustega tuleks nõuetekohaselt tegeleda, ja kordab Euroopa Komisjonile esitatud üleskutset parandada vastuste kvaliteeti, st anda sisukamaid ja põhjalikumaid vastuseid, sealhulgas petitsioonikomisjoni koosolekutel, et tagada Euroopa kodanike mureküsimuste nõuetekohane ja läbipaistev käsitlemine; juhib tähelepanu asjaolule, et petitsioonides esile toodud probleemide käsitlemise viisil on oluline mõju kodanikele, ELi õiguses sätestatud petitsiooniõiguse tegelikule austamisele ja nende arvamustele ELi institutsioonidest; nõuab kindlalt, et Euroopa Komisjon teeks kindlaks, kuidas tõhustada liikmesriikide ametiasutustega tehtavat koostööd ELi õiguse rakendamist ja järgimist käsitlevatele päringutele vastuste andmisel;

8. on seisukohal, et asjaolu, et esmane vastutus ELi õigusaktide nõuetekohase rakendamise tagamise eest liikmesriikides lasub siseriiklikel kohtutel, ei tohiks mingil juhul välistada Euroopa Komisjoni kui aluslepingute täitmise järelevalvaja ennetavama rolli täitmist ELi õiguse järgimise tagamisel, eelkõige rahvatervise ja keskkonnakaitsega seotud juhtumite korral, mille puhul peaks olema ülimuslik ettevaatuspõhimõte;
9. rõhutab, et nõukogu ja Euroopa Komisjoni võimalikult kõrge tasandi esindajad peavad osalema petitsioonikomisjoni koosolekul ja kuulamistel, kui arutlusel olevad küsimused eeldavad eespool nimetatud institutsioonide kaasatust;
10. kutsub petitsioonikomisjoni koosolekul osalevaid Euroopa Komisjoni ametnikke üles olema valmis pidama petitsioonide esitajatega asjakohast dialoogi ning mitte piirduma juba koostatud ja enne koosolekut välja saadetud vastuse ettelugemisega;
11. nõuab, et uuritaks telekonverentsiteenuste kasutamise võimalikkust; ergutab uute audiovisuaalsete tehnoloogiate kasutamist, et võimaldada petitsioonide esitajatel täita petitsioonikomisjoni töös suuremat rolli oma petitsiooni läbivaatamisel reaalses osalemise kaudu;
12. ei nõustu sellega, et Euroopa Komisjon on korduvalt tõlgendanud 27. aastaaruannet Euroopa Liidu õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2009) viisil, mille kohaselt on tal väidetavalt õigus lõpetada selliste toimikute käsitlemine, mille suhtes ei ole rikkumismenetluse alustamiseks veel ametlikke samme tehtud, või peatada pooleliolev rikkumismenetlus juhtumite korral, mille menetlus on siseriiklikus kohtus pooleli; tuletab meelde, et oma 15. detsembri 2016. aasta resolutsiooni (petitsioonikomisjoni 2016. aasta tegevuse kohta)¹ punktis 11 kinnitas Euroopa Parlament veel kord, et ei nõustu Euroopa Komisjoni algse lähenemisviisiga eespool nimetatud aruande suhtes, nagu on juba väljendatud Euroopa Parlamendi 14. septembri 2011. aasta resolutsioonis², kus eelkõige punktides 1, 23 ja 32 paluti Euroopa Komisjonil suurendada oma jõupingutusi, et tagada oma volituste piires ELi õigusaktide järjepidev rakendamine, ja kasutada rikkumismenetlusi siseriiklike kohtumenetluste olemasolust sõltumata;
13. märgib Euroopa Komisjoni 6. juuli 2017. aasta aastaaruandele „Euroopa Liidu õiguse kohaldamise järelevalve. 2016. aasta aruanne“ (COM(2017)0370) viidates murega käimasolevate rikkumismenetluste arvu märkimisväärset suurenemist (21 %) eelmise aastaga võrreldes; kutsub Euroopa Komisjoni üles võtma järelmeetmeid Euroopa Parlamendi üleskutsete suhtes jagada teavet käimasolevate rikkumismenetluste seisuga kohta; rõhutab petitsioonide tähtsat rolli Euroopa õiguse ebapiisava rakendamise või hilise ülevõtmise tuvastamisel; tuletab Euroopa Komisjonile meelde, et petitsioonikomisjon on võtnud kohustuse vastata kodanike ootustele õigeaegselt ja vastutustundlikult ning tagada samal ajal ELi õiguse demokraatlik kontroll ja nõuetekohane kohaldamine;
14. palub Euroopa Komisjonil esitada täpsed statistilised andmed niisuguste petitsioonide arvu kohta, mille põhjal alustati EU Piloti või rikkumismenetlusi; palub lisaks, et talle esitataks aruanded juhtumite kohta, mis on seotud eri käimasolevate menetlustega, ja dokumendid, mida on vahetatud EU Piloti ja rikkumismenetluste käigus, pärast seda, kui

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0512.

² ELT C 51E, 22.2.2013, lk 66.

need menetlused on lõpule viidud Euroopa Liidu Kohtu praktika kohaldamise abil, et hõlbustada struktureeritud dialoogi pidamist ja vähendada vaidluste lahendamise aega; palub Euroopa Komisjonil arutada neid aruandeid ennetavalt petitsioonikomisjoniga, kaasates sellesse asepresidendi, kes vastutab õiguse kohaldamise ja lihtsustamise eest;

15. nõuab tungivalt, et Euroopa Komisjon kasutaks nõuetekohaselt oma volitusi, mis tulenevad tema rollist aluslepingute täitmise järelevalvajana, sest selline roll on ülimalt oluline ELi toimimise jaoks kodanike ja Euroopa seadusandjate seisukohast; nõuab, et rikkumismenetlustega tegeletaks õigeaegselt, et teha viivitamata lõpp olukordadele, mille raames ELi õigust ei austata;
16. on seisukohal, et väga tähtis on koostöö tegemine teiste parlamendikomisjonidega; osutab sellega seoses petitsioonikomisjoni niisuguste suuniste vastuvõtmisele, milles sõnastatakse põhimõtte luua koos teiste parlamendikomisjonidega petitsioonide võrgustik; tunneb heameelt asjaolu üle, et sellise võrgustiku suunised on vastu võetud; juhib tähelepanu kõigile parlamendikomisjonidele esitatud küsimustikule, mille eesmärk on mõista paremini neile arvamuse saamiseks või teavitamise eesmärgil edastatud petitsioonide läbivaatamise korda; märgib rahuloluga, et 2016. aastal toimus esimene võrgustiku koosolek töötajate tasandil ja 2017. aastal toimus kaks koosolekut liikmete tasandil; võtab positiivse sammuna teadmiseks petitsioonikomisjoni ja muude parlamendikomisjonide kooskõlastustöös tehtud edusammud ning kõikide asjaomaste parlamendikomisjonide poliitikavaldkondade temaatilise jaotuse, mis võimaldab teistele parlamendikomisjonidele saadetud petitsioonide suhtes paremate järeelmeetmete võtmist; nõuab petitsioonikomisjoni võrgustiku tugevdamist eesmärgiga integreerida petitsioonid käimasolevasse õigusloomealasesse tegevusse; soovib anda Euroopa Parlamendi liikmete töötajatele konkreetsed suunised petitsiooniõiguse kohta, et võimaldada neil paremini aidata menetluse käigust huvitatud valijaskonna liikmeid;
17. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartat kohaldatakse liikmesriikides vaid ELi õiguse rakendamisel; kordab asjaolu, et paljude kodanike jaoks on harta rakendamine olnud ebaselge ja mitterahuldav; peab kahetsusväärseks, et Euroopa Liidu Kohus on tõlgendanud põhiõiguste harta artiklit 51 ettevaatlikult, võimaldades aga siiski harta kohaldamisala laiendamist, et hõlmata riigisiseseid sätteid, millega rakendatakse ELi õigust, ja sätteid, millega tagatakse ELi õigusnormide tulemuslik kohaldamine; on seisukohal, et suurema osa ELi kodanike ootused hartas sätestatud õiguste suhtes ulatuvad palju kaugemale nende praegusest kohaldamisalast; rõhutab, et artikli 51 liiga kitsas või ebajärjekindel tõlgendamine põhjustab kodanike võõrdumist EList; nõuab tungivalt, et Euroopa Komisjon võtaks meetmeid, et tagada artikli 51 kohaldamisala võimalikult järjekindel ja ulatuslik tõlgendus; tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametis on kasutusele võetud interaktiivne vahend, mis tagab hõlpsa juurdepääsu teabele iga liikmesriigi ametiasutuste kohta, kelle poole põhiõiguste küsimustes pöörduda;
18. märgib, et pärast Ühendkuningriigi referendumit Euroopa Liidust lahkumise kohta on asjaomased petitsiooni esitajad mures nende edaspidiste õiguste pärast, mida on väljendatud paljudes Ühendkuningriiki käsitlevates petitsioonides; tuletab meelde oma

5. aprilli 2017. aasta resolutsiooni¹, milles Euroopa Parlament rõhutab, et väljaastumislepingu saab sõlmida vaid tema nõusolekul, ning nõudmist, et Ühendkuningriigis elavaid või elanud 27-liikmelise Euroopa Liidu kodanikke ning teistes liikmesriikides elavaid või elanud Ühendkuningriigi kodanikke koheldaks õiglaselt, ning on arvamusel, et nende vastavad õigused ja huvid tuleb läbirääkimistel seada täielikuks prioriteediks; võtab teadmiseks lahendamata mured, mis on seotud rohkem kui 15 aastat mujal ELis elanud Ühendkuningriigi kodanike hääleõigustega ja neilt valimisõiguse äravõtmisega; tuletab meelde, et petitsioonikomisjon on täitnud aktiivset rolli ELi ja Suurbritannia kodanike õiguste kaitsmisel, andes panuse Euroopa Parlamendi 5. aprilli 2017. aasta ja 3. oktoobri 2017. aasta resolutsioonidesse² Ühendkuningriigiga peetavate läbirääkimiste seisu kohta pärast Ühendkuningriigi teadet EList lahkumise kohta, tellides uuringu Brexiti petitsiooniõigusega seotud mõju kohta ning petitsioonikomisjoni pädevuste, kohustuste ja tegevuse kohta ning vaadates oma 21. juuni 2017. aasta koosolekul läbi petitsioonid, mis käsitlevad Brexiti ja kodanike õigusi; toetab Euroopa Komisjoni kohustust tagada täies ulatuses Ühendkuningriigis elavate Euroopa kodanike õigused Brexiti läbirääkimiste ajal ja pärast riigi lahkumist EList ning kutsub Euroopa Komisjoni üles tagama mujal Euroopa Liidus elavatele Ühendkuningriigi kodanikele täielikud omandatud õigused, et hoida ära kodanike kasutamine kauplemisvahendina või nende õiguste õõnestamine läbirääkimiste tulemusena;

19. juhib tähelepanu petitsioonikomisjoni olulisele käimasolevale tööle seoses puuetega seotud küsimusi käsitlevate petitsioonidega ning rõhutab petitsioonikomisjoni valmisolekut toetada jätkuvalt puudega inimeste õiguste tugevdamise alaseid pingutusi; nõuab, et Euroopa institutsioonid oleksid selles valdkonnas eeskujuks ning tagaksid riikide ametiasutuste rakendusmeetmete täieliku ja järjepideva vastavuse ELi õigusaktidele ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile; rõhutab, et 22. ja 23. septembril 2016. aastal toimus teabekogumiskülastus Slovakkiasse, et koguda teavet investeeringute kasutamise kohta puudega inimestele mõeldud asutustes, ning selle raames soovitati Euroopa Komisjonil praegust olukorda uurida;
20. rõhutab taas tööd, mida petitsioonikomisjon teeb 2013. aasta Marrakechi lepingu (avaldatud teoste juurdepääsu lihtsustamise kohta nägemispuudega või muu trükikirja lugemise puudega isikutele) ratifitseerimise ja kiire rakendamise toetamiseks; rõhutab sellega seoses oma 3. veebruari 2016. aasta lühikest resolutsiooni Marrakechi lepingu ratifitseerimise kohta³, milles nõuti kõigilt asjaosalistelt kiiret reageerimist, et saavutada pikka aega kestnud olukorras edasimineku eesmärgiga lihtsustada ratifitseerimist ELi tasandil; märgib, et Euroopa Parlament ja nõukogu on jõudnud kokkuleppele Euroopa Komisjoni seadusandlike ettepanekute kohta, milles käsitletakse Marrakechi lepingu rakendamist ja mis on muutunud siduvaks⁴;
21. juhib tähelepanu kahele iga-aastasele raportile, st raportile petitsioonikomisjoni 2015. aasta tegevuse kohta⁵ ja raportile Euroopa Ombudsmani 2015. aasta tegevuse

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0102.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0361.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0037.

⁴ ELT L 242, 20.9.2017, lk 1 ja 6.

⁵ 30. novembril 2016 vastu võetud aramus.

aruande kohta¹, ning mitmele petitsioonikomisjoni arvamusele, näiteks arvamus lapsendamiste piiriülese tunnustamise kohta², ELi võimaluste kohta parandada ravimite kättesaadavust³, ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise kohta, pöörates erilist tähelepanu ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni komitee lõppjäreldeustele⁴, ELi õiguse kohaldamise järelevalvet käsitleva 2014. aasta aruande kohta⁵ ja põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus 2015. aastal⁶;

22. juhib tähelepanu toetusele, mida petitsioonikomisjon on pakkunud Euroopa kodanikualgatusele; võtab teadmiseks Euroopa Komisjoni ettepaneku vaadata läbi asjakohane määrus, et suurendada algatuse tähtsust demokraatliku osalemise vahendina; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa Komisjon ei võtnud nõuetekohaselt arvesse Euroopa kodanikualgatust käsitleva muu kui seadusandliku resolutsiooni raames hiljuti tehtud tööd, eelkõige petitsioonikomisjoni arvamust, ega järginud seega ka täielikult institutsioonidevahelist kokkulepet; nõuab tungivalt, et Euroopa Komisjon võtaks petitsioonikomisjoni arvamust arvesse eelseisvas seadusandlikus menetluses, et saavutada Euroopa kodanikualgatuste kaudu ELi kodanike täielik ja tõhus kaasamine ELi tasandi otsustusprotsessi;
23. rõhutab Euroopa Parlamendi tugevat koostööd Euroopa Ombudsmaniga ja viimase osalemist Euroopa ombudsmanide võrgustikus; rõhutab Euroopa Ombudsmani ja petitsioonikomisjoni suurepäraseid suhteid institutsioonilises raamistikus; tunneb erilist heameelt Euroopa Ombudsmani poolt kogu aasta jooksul antava korrapärase panuse üle petitsioonikomisjoni töösse; rõhutab Euroopa Ombudsmani olulist rolli töös, mille eesmärk on aidata parandada ELi tasandi otsustusprotsesse ja haldust, mis tuleks võimalikult kiiresti muuta täielikult läbipaistvateks, erapooletuteks ning kodanike õiguste tulemuslikku ja tõhusat kaitset võimaldavateks; toetab praeguse ombudsmani tööd tema pädevuse eri valdkondades, sealhulgas tema omaalgatuslikke ja strateegilisi uurimisi, mis on kasulikud mitte ainult hea halduse, vaid ka liidu parema demokraatliku toimimise seisukohast; tunneb heameelt Euroopa Ombudsmani algatuste üle, mille eesmärk on kasutada paremini ära võrgustiku potentsiaali ja suurendada selle nähtavust;
24. tunneb heameelt hea halduse auhinna konkursi üle, mille kuulutas Euroopa Ombudsmani büroo välja 2016. aastal, et tunnustada ELi institutsioonide töötajaid, asutusi ja organeid, kes tegelevad oma igapäevaseid ülesandeid täites hea halduse edendamiseks; nõuab praeguse Euroopa hea halduse tava eeskirja muutmist siduvaks määruseks, lisades sellesse muude aspektide hulgas konkreetseid sätteid huvide konflikti ennetamiseks ELi institutsioonide, asutuste ja organite kõikidel tasanditel;
25. rõhutab, et esitatud petitsioonides on käsitletud väga mitmesuguseid teemavaldkondi, alates siseturust, õigusküsimustest, energeetikast ja transpordist kuni põhiõiguste, tervise, keskkonnaõiguse, puuete ja loomade heaoluni, samuti Brexiti mitmesugust mõju kodanikele; rõhutab, et saadud petitsioonide arv on 2016. aastal 10 % kasvanud (1569), ja nõuab, et Euroopa institutsioonid võtaksid petitsioonidega tegelevatesse

¹ 11. novembril 2016 vastu võetud arvamus.

² 21. aprillil 2016 vastu võetud arvamus.

³ 15. novembril 2016 vastu võetud arvamus.

⁴ 27. aprillil 2016 vastu võetud arvamus.

⁵ 22. aprillil 2016 vastu võetud arvamus.

⁶ 12. oktoobril 2016 vastu võetud arvamus.

teenistustesse ja eelkõige petitsioonikomisjoni sekretariaati tööle piisavalt töötajaid;

26. palub Euroopa Komisjonil tagada igakülgete analüüside tegemise liikmesriikide selliste keskkonnahinnangute vastavuse kohta ELi õigusele, mis on seotud lubade andmisega selliste taristuprojektide elluviimiseks, mille puhul on kodanikud petitsioonide abil teatanud tõsisest ohust inimeste tervisele ja keskkonnale;
27. juhib tähelepanu arvukatele petitsioonidele laste heaolu küsimustega tegelevate asutuste tegevuse ning laste õiguste kaitse kohta, eelkõige piiriülese mõjuga juhtumite korral; tunnustab petitsioonikomisjoni laste heaolu küsimustega tegeleva töörühma tööd; juhib tähelepanu 2016. aasta märtsis vastu võetud lühikesele resolutsiooni ettepanekule lapse huvide (piiriülese) kaitse kohta Euroopas; võtab teadmiseks ettepaneku sõnastada uuesti Brüsseli IIa määrus (mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades otsuste tunnustamist ja täitmist, ning rahvusvahelisi lapserööve) ning märgib, et paljusid petitsioonides käsitletud küsimusi, näiteks küsimusi, mis on seotud menetluste ja tavadega, mida järgivad konkreetset liikmesriikide asjaomased asutused lapsi puudutavate piiriülese mõjuga otsuste langetamisel, ja vanema sooritatud rahvusvahelisele lapseröövile järgnevate tagasitoomise menetluste tõhususega, tuleb esinevate probleemide kõrvaldamise eesmärgil põhjalikult uurida;
28. rõhutab loomade heaolu käsitlevate petitsioonide jätkuvalt suurt arvu ning peab endiselt kahetsusväärseks loomade kaitset ja heaolu käsitleva Euroopa Liidu strateegia (2012–2015) rakendamisel esinevaid viivitusi; peab ülimalt oluliseks käivitada ELi tasandil uus strateegia, et täita kõik olemasolevad lüngad ning tagada täielik ja tõhus loomade heaolu kaitse selge ning kõikehõlmava õigusraamistiku abil, mis vastab täielikult Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 13 nõuetele;
29. peab kahetsusväärseks, et pärast petitsiooni nr 0747/2016 esitamist ei ole tehtud märkimisväärseid edusamme juhtumi puhul, mis on seotud mittekodanike valimisõigustega Eestis ja Lätis; rõhutab, et mis tahes tarbetud viivitused võivad põhjustada usaldamatust Euroopa institutsioonide vastu;
30. rõhutab, kui olulist osa täidab siseturu probleemide lahendamise võrgustik (SOLVIT), mille abil saavad kodanikud ja ettevõtjad väljendada oma muret avaliku sektori asutuste võimalike ELi õiguse rikkumiste pärast teistes liikmesriikides; kutsub Euroopa Komisjoni ja ka liikmesriike üles edendama SOLVITit, et muuta see kodanike jaoks kasulikumaks ja nähtavamaks; väljendab sellega seoses heameelt SOLVITi võrgustiku tugevdamise tegevuskava üle, mille Euroopa Komisjon avaldas 2017. aasta mais; palub Euroopa Komisjonil tagada selle tegevuskava kiire rakendamine ja anda selle tulemustest Euroopa Parlamendile aru;
31. juhib tähelepanu petitsioonide veebiportaalis tehtud täiustustele; rõhutab, et veebiportaalis tuleb teha veel tehnilisi täiustusi, et tagada petitsioonikomisjoni täielik valmisolek tegeleda ootamatute olukordadega, näiteks siis, kui esitatud petitsioonide arv peaks järsult suurenema; on seisukohal, et portaali jätkuv tehniline arendamine ja suurem tehniline võimsus on petitsiooniprotsessi sujuvaks toimimiseks hädavajalikud; rõhutab portaali tähtsust hõlpsasti juurdepääsetava suhtlusvahendina nii kodanike ja petitsiooni esitajate kui ka mobiilsidevahendite kasutajate ja puudega inimeste jaoks; ootab projekti edasiste etappide kiiret rakendamist, mis võimaldab petitsioonide esitajatele ja toetajatele tõhustatud interaktiivset kogemust ja rohkem reaalses saadavat

teavet;

32. nõuab sihipärasemat ja aktiivsemat pressi- ja teabeteenust ning aktiivsemat sotsiaalmeedia osalust, muutes petitsioonikomisjoni töö üldsuse muredele reageerimisel tõhusamaks;
33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja petitsioonikomisjoni raport nõukogule, komisjonile, Euroopa Ombudsmanile, liikmesriikide valitsustele ja liikmesriikide parlamentidele ning nende petitsioonikomisjonidele ja ombudsmanidele või samalaadsetele pädevatele organitele.

SELETUSKIRI

Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 216 lõike 7 kohaselt esitab petitsioonikomisjon igal aastal raporti oma arutelude tulemustest. Käesoleva raporti eesmärk on võtta kokku petitsioonikomisjoni töö 2016. aastal.

Petitsioonikomisjoni töö tuleneb kodanike õigusest pöörduda Euroopa Parlamendi poole petitsiooniga ja see ei ole otseselt seotud Euroopa Komisjoni õigusloomekavaga.

Statistika kohaselt esitati Euroopa Parlamendile 2016. aastal 1569 petitsiooni, mida on 9,6 % rohkem kui 2015. aastal, mil esitati 1431 petitsiooni. Petitsioonide veebiportaali kasutajatel on võimalik petitsioone toetada. 2015. aastal toetas ühte või mitut petitsiooni 902 kasutajat, samas kui 2016. aastal oli toetajate arv seitse korda suurem (6132).

2016. aastal saadud petitsioonide statistiline analüüs võrreldes 2015. aastal saadud petitsioonidega

Petitsioonide esitamise vorm

Kahes tabelis esitatud arvud näitavad, et petitsioonide esitamise vorm jäi protsentides stabiilseks. Statistika kohaselt esitati 2015. ja 2016. aastal umbes 2/3 petitsioonidest e-postiga petitsioonide veebiportaali kaudu ja peaaegu 1/3 petitsioonidest tavapostiga.

2016

Petitsiooni vorm	Petitsioonide arv	%
e-post	1067	68,0
kiri	501	32,0

2015

Petitsiooni vorm	Petitsioonide arv	%
e-post	992	69,3
kiri	439	30,7

Petitsioonide staatus kalendriaastate arvestuses

Petitsioonide staatus					
Aasta	Petitsioonide arv	Avatud menetlus		Käsitlemine lõpetatud	
2016	1569	625	39,8 %	944	60,2 %
2015	1431	239	16,7 %	1192	83,3 %
2014	2715	289	10,6 %	2426	89,4 %
2013	2891	367	12,7 %	2524	87,3 %
2012	1986	162	8,2 %	1824	91,8 %
2011	1414	81	5,7 %	1333	94,3 %
2010	1656	51	3,1 %	1605	96,9 %
2009	1924	18	0,9 %	1906	99,1 %
2008	1886	32	1,7 %	1854	98,3 %
2007	1506	29	1,9 %	1477	98,1 %
2006	1021	7	0,7 %	1014	99,3 %
2005	1016	3	0,3 %	1013	99,7 %
2004	1002	4	0,4 %	998	99,6 %
2003	1315	0	0 %	1315	100 %
2002	1601	0	0 %	1601	100 %
2001	1132	0	0 %	1132	100 %
2000	908	0	0 %	908	100 %

Tabel näitab petsioonide staatust aastatel 2000–2016. Sellest on näha, et enamiku petsioonide käsitlemine lõpetatakse ühe aasta jooksul pärast käsitlemise alustamist. Vähem kui 1/10 petsioonidest jääb avatuks enam kui neljaks aastaks ja mõni konkreetne petsioon jääb avatuks enam kui kümneks aastaks (neli petsiooni 2004. aastast, kolm 2005. aastast ja seitse 2006. aastast). Enamik neist avatud petsioonidest on seotud käimasolevate rikkumismenetlustega Euroopa Kohtus või küsimustega, mida petsioonikomisjoni liikmed soovivad tähelepanelikult jälgida.

Petitsioonide menetlemine

2016

Petitsiooni vastuvõtmise otsus	Petitsioonide arv	%
Vastuvõetavad	1110	70,8
Vastuvõetamatud	450	28,6
Võetud tagasi enne otsuse tegemist	10	0,6

2015

Petitsiooni vastuvõtmise otsus	Petitsioonide arv	%
Vastuvõetavad	943	65,9
Vastuvõetamatud	483	33,8
Võetud tagasi enne otsuse tegemist	5	0,3

Tabelist selgub, et 2015. ja 2016. aasta vahemikus suurenes vastuvõetavaks tunnistatud petsioonide arv 4,9 protsendipunkti. Samal ajal vähenes vastuvõetamatuks tunnistatud petsioonide arv 5,2 protsendipunkti. Seda suundumust täheldati juba 2014. ja 2015. aasta vahemikus.

Petitsioonide arv riikide kaupa

Järgmises kahes tabelis on näidatud petitsioonide koguarv ja protsent riikide kaupa 2015. ja 2016. aasta vahemikus. Kaheksa riiki, kust laekus kõige rohkem petitsioone, jäid samaks, kuid muutus nende järjekord. Itaaliast saadetud petitsioonide osakaal suurenes 4,8 protsendipunkti. Samuti suurenes märkimisväärselt Ühendkuningriigist saadetud petitsioonide osakaal. 2015. aastal oli Ühendkuningriigist saadetud petitsioonide osakaal 3,0 %, 2016. aastal aga 7,4 % (märkides 4,4 protsendipunktilist kasvu).

Muutusi oli ka nimekirja lõpus. 2015. aastal saadi kõige vähem petitsioone kolmest Balti riigist, samas kui 2016. aastal olid nendeks riikideks Luksemburg, Sloveenia ja Läti.

Kolmandatest riikidest pärit petitsioonide osakaal jäi samaks.

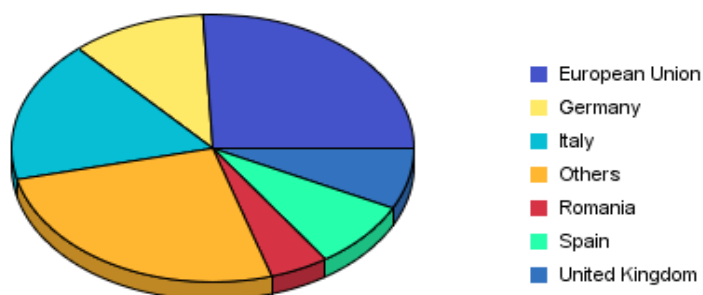
2016

Riik, mida petitsioon puudutab	Petitsioonid	%
Itaalia	329	17,1
Saksamaa	209	10,9
Hispaania	157	8,2
Ühendkuningriik	142	7,4
Rumeenia	91	4,7
Poola	66	3,4
Prantsusmaa	60	3,1
Kreeka	54	2,8
Muud ELi riigid	236	12,4
Muud riigid	82	4,3

2015

Riik, mida petitsioon puudutab	Petitsioonid	%
Hispaania	213	12,9
Itaalia	203	12,3
Saksamaa	153	9,3
Rumeenia	104	6,3
Poola	57	3,5
Ühendkuningriik	49	3,0
Prantsusmaa	47	2,8
Kreeka	40	2,4
Muud ELi riigid	228	13,7
Muud riigid	66	4,0

Petitsioonide arv riikide kaupa 2016. aastal

Petitsioonide keeled

2016. aastal laekus petitsioone 22 Euroopa Liidu ametlikus keeles. Tabelites on näidatud muutused petitsiooni esitajate poolt 2015. ja 2016. aastal kasutatud keelte järjestuses. Kui 2015. aastal oli saksa keel kõige enam kasutatud keel, siis 2016. aastal jäi see kolmandale kohale. Inglise keel liikus esimesele kohale (osatähtsuse kasv 18,8 %-lt 23,6 %-le) ja teisele kohale liikus itaalia keel (osatähtsuse kasv 18,2 %-lt 22,9 %-le). Need kolm keelt koos hispaania keelega moodustasid saadud petitsioonidest üle kolme neljandiku (76,4 %). Kolm kõige vähem kasutatud keelt olid Balti riikide keeled (eesti ja leedu keeles esitati kummaski kaks petitsiooni ning läti keeles esitati üks petitsioon).

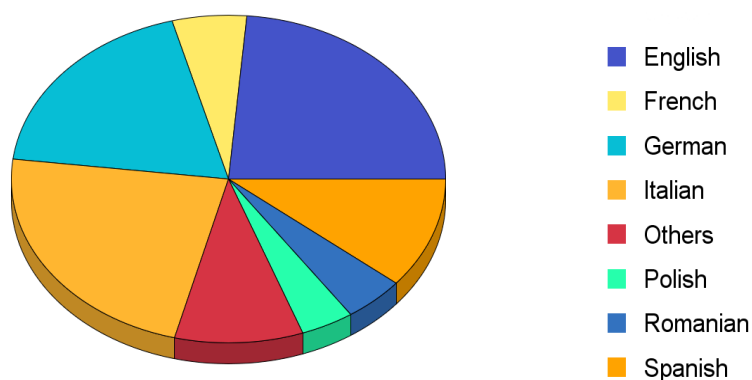
2016

Petitsiooni keel	Petitsioonide arv	%
inglise keel	371	23,6
itaalia keel	360	22,9
saksa keel	296	18,9
hispaania keel	172	11,0
prantsuse keel	87	5,5
rumeenia keel	71	4,5
poola keel	62	4,0
kreeka keel	39	2,5
muud keeled	111	7,1

2015

Petitsiooni keel	Petitsioonide arv	%
saksa keel	306	21,4
inglise keel	269	18,8
itaalia keel	260	18,2
hispaania keel	230	16,1
prantsuse keel	71	5,0
rumeenia keel	71	5,0
poola keel	66	4,6
muud keeled	158	11,0

Petitsioonide arv keelte kaupa 2016. aastal

Petitsiooni esitajate kodakondsus

Mis puudutab kodakondsust, siis 2015. ja 2016. aasta vahemikus suurenes kõige rohkem Ühendkuningriigist (3,7 protsendipunkti) ja Itaaliast (4,8 protsendipunkti) saadud petitsioonide arv, viies Itaalia nimekirja tippu.

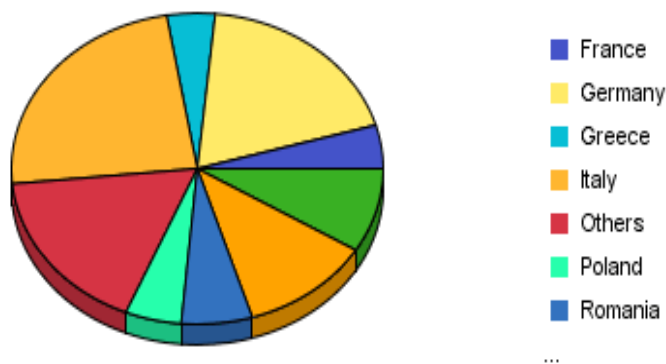
2016

Petitsiooni peamise esitaja kodakondsus	Petitsioonide arv	%
Itaalia	376	23,9
Saksamaa	298	18,9
Hispaania	180	11,4
Ühendkuningriik	138	8,8
Rumeenia	97	6,2
Poola	77	4,9
Prantsusmaa	71	4,5
Kreeka	66	4,2
Muu	270	17,2

2015

Petitsiooni peamise esitaja kodakondsus	Petitsioonide arv	%
Saksamaa	294	20,5
Itaalia	275	19,1
Hispaania	225	15,7
Rumeenia	104	7,2
Poola	91	6,3
Ühendkuningriik	74	5,1
Prantsusmaa	63	4,4
Kreeka	40	2,8
Muu	270	18,8

Petitsioonide arv kodakondsuse kaupa 2016. aastal

Nagu näha, puudutavad tunduvalt suurenenud näitajad riikide kaupa toodud petitsioonide arvu, petitsiooni esitajate poolt kasutatud keele ja petitsiooni esitajate kodakondsuse andmetes kõige rohkem Itaaliat / itaalia keelt ja Ühendkuningriiki / inglise keelt. Suurenemine seisneb selles, et 2016. aastal tõstatati Itaaliast ja Ühendkuningriigist saadud petitsioonides kaks peamist teemat.

Petitsioonide peamised teemad

Vastupidiselt viimastele aastatele tekitasid petitsiooni esitajatele 2016. aastal peamiselt muret siseturu küsimused. Seda tingis asjaolu, et märkimisväärselt palju esitati petitsioone riigi omandis olevate merenduskontsessioonide omanike põhiõiguste väidetavate rikkumise kohta ja direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste direktiiv) nõuetekohase kohaldamise kohta Itaalias.

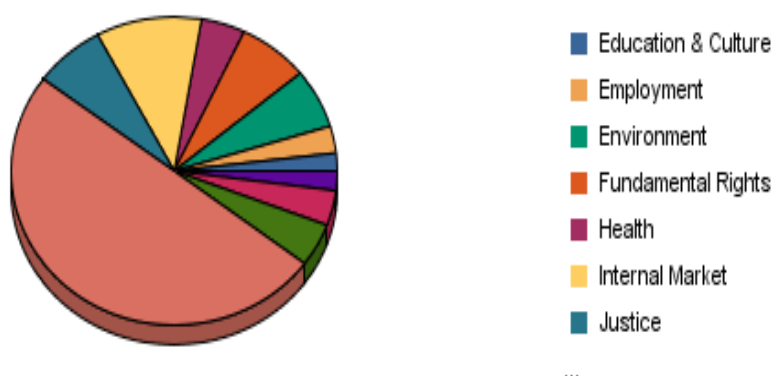
2016

Petitsiooni teemad	Petitsioonide arv	%
Siseturg	266	10,5
Õigusküsimused	179	7,1
Põhiõigused	178	7,0
Keskkond	158	6,2
Vara ja vara tagastamine	115	4,5
Tervishoid	111	4,4
Sotsiaalküsimused	93	3,7
Tööhõive	72	2,8
Transport	52	2,0
Haridus ja kultuur	47	1,9

2015

Petitsiooni teemad	Petitsioonide arv	%
Keskkond	174	9,2
Õigusküsimused	142	7,5
Siseturg	140	7,4
Põhiõigused	84	4,4
Transport	84	4,4
Tervishoid	78	4,1
Tööhõive	75	4,0
Sotsiaalküsimused	60	3,2
Haridus ja kultuur	57	3,0
Vara ja vara tagastamine	32	1,7

Petitsioonide peamised teemad 2016. aastal

Petitsioonide veebiportaal

Petitsioonide veebiportaal loodi 2014. aasta lõpus ja see on petitsioonide käsitlemist märkimisväärselt parandanud. Portaal võimaldab petitsiooni esitajatel luua kasutajakonto, esitada petitsioon, laadida üles vajalikud lisadokumendid ning toetada olemasolevaid vastuvõetavaid petitsioone või nendega ühineda. Samuti leiavad kodanikud portaalist teavet petitsioonikomisjoni töö ja teiste võimalike kaebuste esitamise mehhanismide kohta, mis on kättesaadavad Euroopa Liidu või riigi tasandi võrgustike kaudu, näiteks SOLVIT, Euroopa Ombudsman, riiklikud ombudsmanid või riikide parlamentide petitsioonikomisjonid. Arvukatele petitsioonidele, mis esitati Itaalia rannaalade kontsessioonide kohta või pärast Ühendkuningriigi referendumit, oli vaja kiiresti reageerida nii petitsioonikomisjoni sekretariaadil kui ka asjaomastel Euroopa Parlamendi tehnilistel teenistustel. Portaali võimalused osutusid aga praeguse ülesehituse juures piiratuks. Sujuva petitsiooniprotsessi tagamiseks on vaja teha veel tehnilisi täiustusi.

Suhted Euroopa Komisjoniga

Euroopa Komisjon on petitsioonide menetlemisel petitsioonikomisjoni esmane partner, sest see ELi institutsioon vastutab ELi õiguse kohaldamise ja järgimise tagamise eest. Mõlema institutsiooni asjaomased teenistused on viimastel aastatel sisse seadnud head töösuhted. Kuigi Euroopa Komisjon annab nüüdseks petitsioonidele vastuseid aegsamini (keskmiselt kolme kuni nelja kuu jooksul), leiab petitsioonikomisjon, et Euroopa Komisjoni vastuste osas on vaja teha veel edusamme. Petitsioonikomisjon kordab oma palvet saada korrapäraselt ajakohast teavet rikkumismenetlustes toimuva arengu kohta ning saada õigeaegselt juurdepääs Euroopa Komisjoni asjakohastele rikkumisi käsitlevatele dokumentidele ja EU Piloti menetlustele, mis on seotud olemasolevate petitsioonidega.

Struktureeritud dialoogi iga-aastase tsükli raames osales parema õigusloome, institutsioonidevaheliste suhete, õigusriigi põhimõtete ja põhiõiguste harta eest vastutav esimene asepresident Frans Timmermans petitsioonikomisjoni 19. aprilli 2016. aasta koosolekul, kus toimus üksikasjalik arvamuste vahetus. Koosolekul seadis asepresident endale ülesandeks otsida viise, kuidas abistada petitsioonikomisjoni suhtlemisel liikmesriikide ametiasutustega. Petitsioonikomisjon nõuab, et Euroopa Komisjon teeks kindlaks, kuidas tõhustada koostööd liikmesriikide ametiasutustega.

Suhted nõukoguga

Kuigi petitsioonikomisjonil on hea meel nõukogu osalemise üle petitsioonikomisjoni koosolekul, peab ta kahetsusväärseks, et see osalemine ei väljendu aktiivsemas koostöös, mis võimaldaks leida lahenduse petitsioonidele, mille puhul koostöö liikmesriikidega on otsustava tähtsusega. Sellegipoolest märgib petitsioonikomisjon mitme liikmesriigi jõupingutusi anda aktiivne panus petitsioonikomisjoni koosolekul asjakohaste petitsioonide üle peetavasse arutellu.

Suhted Euroopa Ombudsmaniga

Petitsioonikomisjonil on Euroopa Ombudsmani bürooga head suhted. Ombudsmani büroo on olnud petitsioonikomisjonis mitmel korral esindatud, näiteks 21. juuni 2016. aasta kuulamisel „Läbipaistvus ja teabevabadus ELi institutsioonides“ ja 9. novembril 2016. aastal õpikojas teemal „Puuetega inimeste õiguste olukord petitsioonide näitel“. Ombudsman Emily O'Reilly tutvustas petitsioonikomisjoni 20. juuni 2016. aasta koosolekul oma 2015. aasta aruannet.

Petitsioonikomisjon tunneb heameelt Euroopa Ombudsmani algatuste üle, mille eesmärk on kasutada paremini ära Euroopa ombudsmanide võrgustiku potentsiaali. Sellesse võrgustikku kuulub ka petitsioonikomisjon. Näiteks kuulutati 2016. aastal välja hea halduse auhinna konkurss ja esimene auhind anti üle 30. märtsil 2017. aastal mitmes kategoorias, nagu kodanikukesksete teenuste osutamine. Auhind aitab parandada ELi halduse kvaliteeti avalike huvide seisukohast.

Teabekogumiskülastused

- 8.–10. veebruaril 2016. aastal toimus teabekogumiskülastus Hispaaniasse pärast seda, kui esitati mitu petitsiooni veepoliitika raamdirektiivi (direktiiv 2000/60/EÜ) võimaliku rikkumise kohta Ebro ja Tajo jõgede Hispaania veemajanduskavas. 13. juulil 2016. aastal vastu võetud lähetuse aruandes rõhutatakse järjepidevuse olulisust iga individuaalse keskkonnamõju hindamise vahel jõe eri osades ja iga jõe veemajanduskava keskkonnamõju strateegilise hindamise vahel.
- 22. ja 23. septembril 2016. aastal toimus teabekogumiskülastus Slovakkiasse, et leida vastuseid küsimustele, mis puudutavad Euroopa Liidu mõju nende inimeste elukvaliteedile, kellel on puue ja kes elavad hoolekandeesutuses ega ole seega ühiskonda integreeritud. Küsimust otsustati uurida Slovaki Vabariigis, pidades silmas geograafilist tasakaalu petitsioonikomisjoni varasemate lähetuste suhtes. Lähetuse lähtepunkt oli põhiõigustel põhinev lähenemisviis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamisele puuetega inimeste pikaajalise hoolekande keskuste korrashoiuks (renoveerimine, laiendamine või ehitamine) Slovakkias. 29. novembril 2016. aastal vastu võetud lähetuse aruandes nõutakse tungivalt, et Euroopa Komisjon uuriks põhjalikumalt puuetega inimeste hoolekandeesutustesse tehtavate investeeringute olukorda Slovakkias ja toetaks hoolekandeesutuste hoolduselt kogukonnapõhisele hooldusele ülemineku edenemise ja tulemuslikkuse süstemaatilist hindamist, samuti ergutatakse Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni asjaomast teemat täiendavalt uurima.
- Peale selle kavandati veel kaks teabekogumiskülastust: üks Iirimaaale 17.–19. mail 2016 ja teine Tarantosse (Itaalia) 2.–4. novembril 2016. Mõlemad lähetused jäeti ära.

Avalikud kuulamised

- 23. veebruaril 2016. aastal korraldas petitsioonikomisjon kuulamise teemal „Taking Citizen’s concerns seriously: broadening the scope of the EU Charter on Fundamental

Rights (Article 51)“ („Kodanike muredesse tõsiselt suhtumine ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta reguleerimisala laiendamine (artikkel 51)“). Üha rohkemates petitsioonides, mis on esitatud Euroopa Parlamendile pärast Euroopa Liidu põhiõiguste harta jõustumist 2009. aasta detsembris, käsitletakse hartat kui õiguslikku alust, millele tugineda põhiõiguste väidetavate rikkumiste korral. Kuulamisel anti ülevaade, kui tõhus on kodanike kaitsmine ELis ja liikmesriikides praeguse põhiõiguste kaitsmise süsteemi raames. Samuti esitleti kuulamisel poliitikaosakonna C tellitud uuringut „The interpretation of Article 51 of the EU Charter of Fundamental Rights: the dilemma of stricter or broader application of the Charter to national measures“ („Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 51 tõlgendamine: harta riiklikele meetmetele rangema või laiemal kohaldamise problemaatika“).

- 15. märtsil 2016. aastal korraldati koos kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, õiguskomisjoni ja põhiseaduskomisjoniga kuulamine teemal „Union Citizenship in practice: Our common values, rights and democratic participation“ („Liidu kodakondsus praktikas: meie ühised väärtused, õigused ja demokraatlik osalemine“).
- 21. juunil 2016. aastal toimus kolmas kuulamine teemal „Transparency and freedom of information within the EU institutions“ („Läbipaistvus ja teabevabadus ELi institutsioonides“). Võttes arvesse mitut petitsiooni, milles kodanikud kaebavad teatud läbipaistmatuse pärast riiklikul ja Euroopa tasandil, ennekõike keskkonnaküsimustes, oli kuulamiste eesmärk uurida ELi õigusraamistiku ja praktika edukust ja puudujääke selles valdkonnas. Arutati võimalikke parandusi ja vajadust lähenemisviisi järele, mis tasakaalustaks ELi tasandil peetavate läbirääkimiste läbipaistvust ja konfidentsiaalsust ning ELi institutsioonide ja kodanikuühiskonna praktikad.
- Petitsioonikomisjoni neljas kuulamine korraldati 11. oktoobril 2016. aastal teemal „Obstacles to EU citizen’s freedom to move and work in the Internal Market“ („ELi kodanike liikumis- ja töötamisvabaduse takistused siseturul“).
- Lõpetuseks tuleks märkida, et petitsioonikomisjoni koordinaatorite enamus otsustas kolmandat aastat järjest jätta korraldamata avalik kuulamine Saksamaa sõjahüvitiste kohta, mida käsitleti petitsioonis nr 2214/2014.

Peamised küsimused

Brexit

Petitsioonikomisjon on saanud Brexiti kohta palju petitsioone (147 petitsiooni alates 2016. aasta jaanuarist kuni 2017. aasta juunini, 120 petitsiooni 2016. aastal), mis hõlmavad ELi kodanikke Ühendkuningriigis, Ühendkuningriigi kodanikke ELis ning Ühendkuningriigi kodanikke Ühendkuningriigis. Enamikus petitsioonides väljendatakse muret ELi kodakondsusega kaasnevate õiguste rakendamise pärast. Petitsioonikomisjon toetab Euroopa Komisjoni kohustust tagada täiel määral asjaomaste ELi kodanike õigused Brexiti läbirääkimiste ajal ja pärast Ühendkuningriigi liikmesuse lõppemist Euroopa Liidus.

Puuetega seotud küsimused

Paljudes Euroopa Parlamendile esitatud petitsioonides tuuakse esile takistused, millega seisavad puuetega inimesed silmitsi eri valdkondades, nagu juurdepääs ühistranspordile, viipekeele kasutamine, rahastamine ja juurdepääs haridusele. Petitsioonikomisjon tellis puudeküsimustega seotud teemade kohta neli uuringut, mille korraldas poliitikaosakond C:

- „European Structural and Investment Funds and People with Disabilities: Focus on the Situation in Slovakia“ („Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning puuetega inimesed: olukord Slovakkias, teabekogumiskülastuse ettevalmistamine“) (september 2016);
- „The protection role of the Committee on Petitions in the context of the implementation of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities - 2016 Update“ („Petitsioonikomisjoni kaitsev roll ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise kontekstis – 2016. aasta ajakohustus“) (november 2016);
- „The European Structural and Investment Funds and People with Disabilities in the European Union“ („Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning puuetega inimesed Euroopa Liidus“) (november 2016);
- Marrakechi leping (november 2016).

3. veebruaril 2016. aastal võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni *Marrakechi lepingu ratifitseerimise kohta, lähtuvalt laekunud petitsioonidest*, kus ta kutsub nõukogu ja liikmesriike üles ratifitseerimisprotsessi kiirendama. Petitsioonikomisjonil on väga hea meel, et Euroopa Parlament ja nõukogu on jõudnud Euroopa Komisjoni Marrakechi lepingu rakendamist käsitleva seadusandliku ettepaneku suhtes kokkuleppele.

9. novembril 2016. aastal toimus poliitikaosakonna C korraldatud õpikoda teemal „Puuetega inimeste õigused petitsioonides kajastatu põhjal“. Õpikoda oli osa iga-aastastest üritustest, mida petitsioonikomisjon kavatses korraldada seoses oma kaitsva rolliga ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise kontekstis.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	22.11.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 18 -: 2 0: 9
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Andrea Cozzolino, Pál Csáky, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Peter Jahr, Rikke Karlsson, Jude Kirton-Darling, Notis Marias, Roberta Metsola, Marlene Mizzi, Cristian Dan Preda, Gabriele Preuß, Laurențiu Rebegea, Virginie Rozière, Yana Toom, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Demetris Papadakis, Julia Pitera, Sven Schulze, Igor Šoltes, Ángela Vallina
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Martina Anderson, Inés Ayala Sender

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

18	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Yana Toom, Cecilia Wikström
ECR	Rikke Karlsson
EFDD	Eleonora Evi
GUE/NGL	Marina Albiol Guzmán, Martina Anderson, Ángela Vallina
S&D	Inés Ayala Sender, Andrea Cozzolino, Jude Kirton-Darling, Marlene Mizzi, Demetris Papadakis, Gabriele Preuß, Virginie Rozière
Verts/ALE	Margrete Auken, Igor Šoltes, Tatjana Ždanoka

2	-
ECR	Notis Marias
ENF	Laurențiu Rebega

9	0
PPE	Heinz K. Becker, Pál Csáky, Rosa Estaràs Ferragut, Peter Jahr, Roberta Metsola, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Sven Schulze, Jarosław Wałęsa

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu